

PRAVNI FAKULTET U ZENICI

Kadrić Jasmin

FAŠIZAM U HRVATSKOJ

(predmet) Savremeni pravno politički sistemi

Mentor :doc.dr.sc.Džemal Najetovic

Zenica 3.01.2010.g.

1. UVOD

Fašizam (tal. fascismo)¹ je bio politički pokret koji je vladao Italijom od 1922. do 1943. pod vodstvom Benita Mussolinija. Naziv se također koristi i kao generički termin za slične

pokrete, nastale uglavnom nakon 1. svjetskog rata, koje karakterizira autoritarizam, nacionalizam,

militarizam, korporativizam, antikomunizam i antiliberalizam. Neki povjesničari i politolozi odbacuju takvu terminologiju i radije koriste nazive desni ekstremizam ili totalitarizam², iako i njih mnogi smatraju nepreciznima.

Fašistički pokreti u različitim zemljama su se međusobno ideološki razlikovali, a i unutar pojedinih pokreta postojale su frakcije koje su zastupale različite ideje.

Pristupali su im pripadnici starog plemstva nezadovoljnog modernim društvom i željnog reakcije, građani razočarani liberalizmom i željni manjih promjena unutar postojećeg sustava, te radikalni nacionalisti i rasisti koji su htjeli stvoriti potpuno novo društvo i način života. Potporu su imali među vojnicima, seljacima i zemljoposjednicima,

radnicima, intelektualcima i kapitalistima.

Talijanski su fašisti isticali svoju naciju iznad drugih, vladali su diktatorski, gušili su političke i građanske slobode te vodili osvajačku vanjsku politiku. Fasces ili fascio, svežanj pruća sa sjekirom u sredini, su preuzeli iz antičkog Rima gdje je simbolizirao čast i dostojanstvo visokih državnih službenika.

Fašizam je veoma širok pojam, a po stručnjacima društvenih nauka definiše se kao treći stadij nacionalizma (nakon nacionalizma i šovinizma) i smatra se radikalnom totalitarističkom ideologijom. Dobio je ime od italijanske riječi fascio što znači savez, odakle i vuče korijene. To je sistem vladanja obilježen centralizacijom autoriteta kojeg personalizira diktator, strogom socio-ekonomskom kontrolom. Ova vrsta vladavine se služi

potiskivanjem, sprječavanjem i gušenjem opozicije terorom i cenzorstvom, i tipičnom politikom ratobornog šovinizma³ i rasizma. Postojao je, ali i postoji u mnogim državama svijeta i dan danas.

Fašizam je politički sistem, a nije niti socijalna ideologija u užem smislu, niti nazor na svijet. Osim toga on je talijanski specifikum, pa je uopće teško govoriti o fašizmu kao o nekoj općoj pojavi. Ali koliko je to još i moguće u čisto političkom smislu, upravo je nemoguće u kulturnom i socijalnom. Jer fašizam je politička forma, a nipošto kulturni sadržaj, on nam ne daje svoje posebne odgovore na pitanja o društvenim i kulturnim vrednotama: privatnom vlasništvu, porodici, običajima, pravu, moralu, vjeri, duši, smislu života, Bogu itd., pa je stoga nemoguće da djeluje na formiranje narodne duše, dakle niti na formiranje nekog nacionalizma, tj. bitnih objektivnih i subjektivnih elemenata

¹ svežanj pruća sa sjekirom u sredini, a simbolizirao je jedinstvo vrhovne vlasti u antičkom Rimu. Izraz su u 19. stoljeću rabili sindikalisti da bi istakli razliku između svojih udruženja (fasci rivoluzionari) od političkih partija.

² Totalitarizam ili svevlast je politički sustav u kojem je vlast pod kontrolom jedne političke organizacije ili stranke koja ne prepoznaje granice svojih ovlasti.

³ Šovinizam je uvjerenje u nadmoćnost ili superiornost vlastite skupine ili naroda nad drugima.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com